

„Edinost“

izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov. Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri, večerno pa ob 7. uri. O ponedeljkih izhaja prvo izdanje ob 1 uri pop.

Naročnina znaša:

Obe izdanji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdanje 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske popoldanske številke po 2 nvč. Izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

GLASILO

POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

Stane 4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglaš

se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi i. t. d. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravištvu, odpravištvu in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadstr.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Novejše vesti.

Carigrad 13. Uradni krogi turški oporekajo vesti, priobčeni po nekem berlinskem listu, češ, da so mohamedanci v Akia v cerkvi napadli krščane; isti krogi zatrjujejo, da na vsem ni niti besedice resnične, zbok česar ni moglo biti ni ranjenih, ni zaprtih.

Berolin »Norddeutsche Allg. Zeitung« meni, da se zdi, da obstreljevanja Manile bi bilo pričakovati le v tem slučaju, ako bi Španci napadli ameriansko brodovje, stoječe pred Manilo.

Madrid 13. »Agenzia Fabra« javlja: Poraz amerianskega brodovja pred Puerto-rico se potrjuje. Vzlic temu, da je 11 ladij bombardovalo mesto, odklonjen je bil napad častno, sosebno od španskih baterij. Vest o tej zmagi Špancev je povzročila veliko navdušenje.

Havana 13. General Macura je doposlal generalu Blanco nastopno brzojavko: 11 sovražnih ladij se je ob 1 uri polnoči postavilo pred Portorico in je začelo streljati, ne da bi nas bili obvestili popred. Baterije v pristanišču so odgovorile streljanjem. Kanonada se je vršila ogorčeno in je trajala do 9. ure predpoludne, ne da bi bila povzročila znatne škode. Naše zube so neznatne.

London 13. Za jutri se pričakuje velika bitka med španskim in amerianskim brodovjem. Ni dvoma, da je španska eskadra, ki je dne 30. aprila zapustila kapverdiške otoke in o kateri ni bilo nikake vesti, plula večeraj ob obrežju otoka Martinique (otok, francozka kolonija, vztočno od Portorico).

Budimpešta 13. Finančni odsek ogerske delegacije je odobril proračun ministerstva za ukupne stvari, in je predložil, da se potrdi proračun obmejnih carin.

Petrograd 13. Listi vedo povedati, da meseca junija pride sem prine Jurij Grški.

Petrograd 13. »Novine za trgovino in industrijo« objavljajo poročilo o stanju zimske setve

v evropski Rusiji do 15. aprila starega stila. Poročilo pravi, da zima ni bila škodljiva zimski setvi.

Izgredi v Italiji.

Rim 13. »Agenzia Stefani« javlja iz Isella, da hočejo kakih 200 italijanskih socijalistov, prihajajočih iz Švice, puskusiti, da prekoračijo Simplon (sotesko v Perinijskih in Lepontinskih alpah). Vojski nadzorujejo mejo.

Rim 13. Kakor javljajo iz Como vlada, popolen mir v mestu in po pokrajini.

Rim 13. »Agenzia Stefani« javlja in Milana: Vse mirno. Oblasti nadaljujejo razpuščevanjem prevratnih klubov in aretovanjem. Danes zvečer se odprejo vsa gledališča.

Rim 13. V uredništvu lista »Avanti« je bila danes preiskava.

Turin 13. Socijalistiškega poslanca Norrija so zaprli danes, ker je žalil javne organe.

Rim 13. Včeraj je kraljeva dvojica došla iz Turina. Od kolodvora do Kvirinala je bil nastavljen izredno velik aparat vojaštva; za vojaštvom je stalo veliko ljudi, toda ni bilo čutiti nijednega vsklika v pozdrav.

Rim 13. Vseučilišče rimsko služiti dve kompaniji pehote, karabinejeri in funkcionarji kvesture. V društvu »Circolo Democratico Universitario« je bila preiskava in je oblast zaplenila vse karte.

Rim 13. Manifest skupine republikanov v parlamentu pravi med drugim, da Italija stoji pred alternativo: ali reforme, ali — revolucija. Ako se hočejo preprečiti nove katastrofe, treba poseči po prvih. Manifest je podpisalo kakih 20 poslancev. Imbriani je pritrdil brzojavno.

Epilog demonstracijam.

II.

Dozdevni povod demonstracijam so bile torej propovedi očeta Pavissieh-a. Govoré z verskega

je podal roko, potem pa odšel v kavarno na partijo šaha.

Drugo jutro, ko je vstal, uročili so mu pismo nastopne vsebine:

Spoštovani gospod!

Nocoj me ne pričakujte, sestanem se z nekim drugim gospodom, ki me bolj cení, nego Vi! Kaj ni to romantično, kaj?

Minka Morelli.

Nekaj časa je topo zrl na list, potem pa se je zakrohotal enično, sel k mizi in jej odpisal tako-le:

Cenjena gospica!

Stara pesem, ki je brez romantike in poezije! Proza, suha proza!

Hektor Cavalotti.

Oddal je list na pošto ter se, zadovoljno žvižgaje, podal za svojimi opravili.

* * *

Dva tedna izza gornjega dogodka je bilo, ko sta se srečala na šetališču pri sv. Andreju. Minka je visela na desnici nekega mladega starega; Hektor pa je korakal poleg svoje našopirjene židinke. Brez vsakega občutka, nemo in mrzlo sta se pogledala; kjubu temu pa se je dozdevalo, da šepetata jeden drugemu: »V resnici, proza, suha proza!«

stališča in mené, da je socijalna demokracija protiverska, ateistična, izvajal je isti posledice iz tega prepričanja svojega. Bodisi torej, da niso socijalisti smatrali cerkev primernim krajem takim propovedim, bodisi, da jim tema na sebi ni ugajal posebno, bodisi, da je prevladala kaka antipatija ter so se jim uživali kakí britki spomini iz prejšnjih časov — socijalni demokratje so se dozdevno čutili žaljene in v svoji jezi so izzvali demonstracije. Nočem preiskovati tu, v koliko da so opravičeni ti dozdevni vzroki. A če so imele že biti socijalne razprave očeta Pavissieh-a povod, zakaj ga socijalni demokratje niso pustili raje, da bi nadaljeval mirno svoje argumentacije? Zakaj niso raje prenašali mirno, ko je jezuvitski govornik srborito napadal njihov program in njihove nazore?! Zakaj so si sami škodo delali s tem, da so branili klerikalen pobijati njih sistem, — ko so vendar baje uverjeni in trde tudi tako v jednomer: da namreč klerikalei delajo največjo reklamo za njih stvar s tem, da napadajo socijalizem?! Tu ga ni pravega soglasja med besedaži in dejanji socijalistov. Toda tako ali drugače: demonstracije so se vršile.

Demonstracije so postale v naših časih že skoro vsakdanja stvar, ker so, takorekoč, na dnevnem redu na vseh koncih in krajih sveta. Res je, da se žnjimi pojavlja najbolj jasno ljudska volja, oziroma: če že ne prepričanje o kakí ideji — kar se ne more trditi zmirom in v vsakem slučaju o nižih slojih — pa vsaj sočutstvovanje in soglasje žnjo. Ker torej navadno ljudstvo ne more nikdar samostojno soditi o vsaki stvari, pa se naslanja navadno na nazore onih, ki bolje poznajo dotične razmere. — Toda da si pribavi navadno ljudstvo kako idejo, mora biti razložek med poučevanjem, razjasnevanjem ter naposled med izvajanjem očevidnih posledic na eni strani, in med jednostavnim hujskanjem na drugi strani. Glas ljudstva se torej pojavlja na ta način, če res ljudstvo demonstuje! K temu pojmu pa se vsekakor ne da prištevati

Aron Švindeles.

Spisal A. ZAJC.

»Rebeka!« je zaklical svoji zakonski polovici. »Rebeka, tu je 70.000 goldinarjev: nesí jih tvojemu bratu; jaz pa se podam na sodišče, da izročim kjuče!«

»Samo 30.000? Aron, kamenje naj ti raste v želodeu in osat na nosu! Zakaj ne počakaš še nekoliko dnij, da razprodaš vso zalogo?«

»Rebekica! Ne morem, kajti upniki me opazujejo; to pa je nevarno mojemu podjetju!«

»Pi, ha! Kaj nas brigajo kršćeni bedaki!« je odgovorila židinja ter leno odšla v sosedno sobo. Aron je dirjal na sodišče in prijavil — konkurz.

Preiskali so prodajalnico in našli le nekoliko ostankov raznega blaga, 75 nvč. v gotovini in kup nesaldiranih računov. Upniki so zahtevali njim pripadajoče svote, katere je Aron Švindeles poplačal z zadujim delom svoje plemenite osebe: odsedel je petmesečni zatvor, radi prevare in umazane kride.

* * *

»Limonada! Limonada!«, je kričal po tržaškem novem pristanišču. Obleden je bil v razcepan frak; dišal pa je po čebuli in česnu. Vsakemu, kedor ga je hotel poslušati, je pripovedoval o svoji nesreči. »Jehova zna, da sem poštenjak! Siromakom sem

PODLISTEK.

92

Velikomestna ljubezen.

Spisal A. Zajc.

Po ulici sta korakala razvajena in blede velikomestna otroka.

»Hektor, povej mi: zakaj si tako zamišljen?«

»Prosim te, ne bodi sitna, saj sem pri najboljši volji!«

»Lažeš! Že nekoliko večerov opažam, da nisi več isti, kakor si bil!«

»Domišljije!«

»Povej mi, kaj ti je?«

»Nič!«

»Ti me ne ljubiš, kakor si me ljubil za časa najinega spoznanja!«

»Minka, neumnica! Ljubim te, kakor tedaj, toda neka otožnost se je polotila moje duše!«

»Tudi moje!«

»Kamor se oziraš, sama proza, pusta proza! Poezije in romantike ni več na svetu!«, je dejal zaspanim naglasom ter z roko maskiral zdehanje.

»Romantika?... O, še je je, še!«, je odgovorila nasmehnivši se skrivnostno in hinavsko. Pogledala je svojega ljubčka po strani.

Prišla sta do njenega stanovanja. Molčé jej

umetno skrojena truma kričačev, nahnjskanih po lažnjivih govoricah ali pa celo najetih. To pa se je verno pokazalo na zadnjih demonstracijah; kajti faktum je, da dobro število onih junških demonstrantov niti ni vedelo, o čem se grè, oziroma, kaj se hoče doseči z demonstracijo. In to se tudi ni dalo posneti iz demonstracije, ker tu so se mešali vsikliki: Abasso il vescovo! Viva l'Italia! Abasso i gesuiti, viva Dompieri! in — l'Inno dei lavoratori. To so vendar vsikliki, o katerih smemo reči, ne le da se ne strinjajo, ampak so v diametralnem nasprotstvu med seboj po različnosti ciljev, ki jih imajo posamične vseh teh skupin, ki so kričale one dni skupno. Socijalisti povdarjajo n. pr. internacionalizem! Kako so se torej mogli udeležiti ukupne akeije z ljudmi, ki so šli izražat svoje simpatije pred italijanski konzulat?!

Ako res hoté odpraviti socijalne razmere, kakor jih je ustvarila buržoazija, kako se morejo udeleževati akeije, ki jo je zasnovala ista buržoazija v svojo izključno korist? In župan tržaški je vendar »bourgeois« najčistejše vrste, a socijalisti so svojim krikom povelečevali slavje, ki so je prirejali one dni po tržaških ulicah častilec tega župana in njegove stranke!

Glavni znak socijalističnemu gibanju sedanje dobe je vendar — ali vsaj trdi se, da je — demokratski: znak enakosti vseh ljudi. Mi pa trdimo povsem logično: da enakost mora veljati ne le med individui, ampak tudi med skupinami ljudi — med narodi!! Tu pa smemo zaklicati gg. socijalistom: kateri narod na svetu je bolj demokratičen v vseh svojih slojih, nego je ravno naš slovenski! Demokratičen je notri do mozga, ker mora biti, ker ga sili v to vsa njega žalostna minolost, ker je bil notri do današnjih dni trpin, brezpraven suženj — sluga narodov. Mi nimamo svojega plemstva in kar živi med nami tega stanu, je ledeno mrzlo, ako ne naravnost sovražno našim težnjam —; mi nimamo tudi denarne aristokracije; mi imamo tudi (na našo škodo) le bore malo znanstvene aristokracije, mi nimamo bogatašev, mi nimamo — zopet na našo škodo, ni velike trgovine, ni velike industrije: vsa naša zgodovina, posebnost tam, kjer smo v dotiki z mogočnim tujstvom, je zgodovina zapostavljanja, trpljenja in proganjanja! In ob taki minolosti, ob taki sedanjosti, ob takih odnosih, ob tolikem sovražstvu od vseh strani, naj bi ne bili mi demokratski narod, naj bi ne bili za zaščito šibkejšega pred krutostjo močnejšega, naj bi ne bili mi za socijalne reforme v zmislu pravičnosti?! Ob takih razmerah naj bi mi ne zaslužili vseh simpatij onih, katerih program je — ako smemo verjeti besedam: zaščita šibkejšim, varstvo proganjenim!

In vendar vidimo, kako socijalno demokracija v Trstu v važnih trenutkih meče le nam polena pod noge! Saj smo čuli, kako je nedavno temu list »Lavoratore« očital gospodu Ivanu Goriupu, da je zastopnik — posestnikov okoličanskih. V takem trenutku, ko so se zastopniki laške plutokracije, židovskih milijonarjev, zagovorniki nečuvnih privilegijev zaganjali v naše zaupnike — v tem hipu ni imelo socijalistiško glasilo poštenjega

dajal na upanje; to me je spravilo ob premoženje, čast in dobro ime. Sedaj sem sam siromak. Doma imam soprogo in troje otrok, katere moram preživljati. Ako se me ne usmili svak, pogineva od gladi... Jehova zna, da sem poštenjak! Tako je navadno zvrševal svojo basen in, nakremženega obraza, krevljal dalje, nudeči delaveem proizvod gnjilega sadja.

* * *

Zopet se je prelevil. S pomočjo neke mero-dajne osebe je dobil na tržaškem magistratu precej mastno službo, ki se po zakonu ne podeljuje ljudem, kaznovanim radi zločina.

Ako se v njegovem elegantnem stanovanju kedaj oglašja kakov stari upnik, predstavlja mu svojo v svili oblečeno »kalo« in vzdihuje: »Jah, gospod! Berač sem, da takega berača ni v Trstu. Kar zaslužim, to niti ni dovolj za hišne potrebe-ščine! Da me ne podpira svak, ki nam je najel to stanovanje, živi bi morali v grobi! Tako upniku; po njegovem odbodu pa se bliža ženi, jo vščipa v lice in pravi: »Rebekica, moj solnčni soj! »Gojim« počí od jeze!«

»Pi, ha! Aron, pusti ga, naj počí, saj je plačal pošteno!«

posla, nego da je loputnilo po teh »posestnikih« okoličanskih, ki se, muko in krvavim znojem, trpljenjem in v pomanjkanju, ubijajo v skrajnih naporih, da si ohranijo to malo ped zemlje, ki je ostala še njih last ukljub gospodarskemu pritisku prav onih, katerim priteka »Lavoratore« na pomoč. Pomoč milijonarja, plutokraciji in hegemonom proti malemu, v skrajnem pomanjkanju in v hudih skrbih živečemu posestniku v okolici: to naj bi bilo demokratsko, socijalistično?!

Tako vidimo, kako se po vsem nastopanju tržaških socijalistov vlečejo kakor rudeča nit: nesoglasje z lastnim programom, nedoslednost, neiskrenost in protislovja!

To moramo očitati našim socijalnim demokratom sploh. Prihodnjič spregovorimo še nekoliko besed o naših slovenskih socijalnih demokratov posebej.

Bratje Slovani!

Dne 14. rožnika letošnjega leta bode ravno 100 let, ko se je narodil v Hodslavicah, mali moravski vasi, slavni zgodovinar češki Frančišek Palacký, katerega je imenovala hvaležna udanost češkega naroda po pravici »očetom narodovim«!

Ta spomin budi v sreih vseh Čehov resna in globoka čustva hvaležnosti do moža, na čegar delovanju, naporu in znanju sloni v češki zgodovini velepomembno dejstvo našega narodnega prebujenja iz neskončne duševne in gmotne bede, v katero so spravile češki narod britke nezgode minulih dveh stoletij. To dejstvo pomenja mogočen prehod iz prežalostnega ponižanja in splošnega propada v novo, silno in zdravo življenje, ki sedaj krepko napreduje v vseh plemenitih smereh človeških teženj.

Veliko dejstvo, prepoved češkega naroda in njegov povrat k dostojnemu življenju, je v svojem začetku in v daljšem razvitku večinoma delo Frančiška Palackega, ki je izkopal z neumorno pridnostjo iz globin pozabljenosti, obdarjen z velikim duhom in prešinjen od vznešene ljubezni do naroda svojega, veličasten zaklad minulih zgodb svoje domovine in v obsežnem zgodovinskem delu narisal osodo, nekdanjo moč in pomen češke, prav v sreju Evropinemu ležeče države.

S tem monumentalnim delom je zavrnil nalašč širjene laži in obrekovanja, razjasnil pomenljivi vpliv naroda češkega na politično zgodovino, razvoj kulturni in osvobojenje človeštva, dokazal pravo njegovo na neodvisno življenje in samostojno mesto mej sočasnimi prosvetljenimi narodi in podal obupajočim novih sil, čilosti in navdušenja k boju za čast in življenje narodovo.

V tem mnogostranskem dolgoletnem boju se je postavil Frančišek Palacký na čelo prednih vojev, s svojim političnim imenom, moško odločnostjo in z nevsakdanjo bistroumnostjo je pripravljval pot češkemu narodu, premagal vse neštivilne ovire in konečno zagotovil njegov obstanek, jasno določil njegov politični program, težeči k svobodi vsega človeštva. Znanstveno in politično delovanje svoje je začel Fr. Palacký na široki podlagi slovanski in s tem mnogo prispeval k vzajemnemu zbližanju slovenskih plemen, katero se je jasno in izrečno pokazalo na znamenitem shodu avstrijskih Slovanov leta 1848. v Pragi, »na katerem«, po besedah tega shoda, »so se prvič, odkar nas omenja zgodovina, sešli raztrešeni udje velikega debela slovanskega v lepem številu iz daljnih pokrajin, da bi se zopet liki bratje med seboj mirno posvetovali o skupnih svojih stvareh in se izjavili odločno, da hočejo svoji narodnosti v Avstriji z vsemi dovoljenimi sredstvi pridobiti popolnega priznanja istih pravic v državi, katere uživata naroda nemški in madjarski, zanašaje se o tem na močno podporo, ki vre in kipi v vsakem zares svobodnem sreju za pravično stvar.«

Fr. Palacký je bil celega pol stoletja voditelj duševnega razvitka češkega in si je pridobil za svoj narod neumrljivih zaslug s svojimi »Dějinami národu českého« in drugimi zgodopisnimi deli, z izdajanjem »Starých letopisů českých«, »Archivu českého«, z ustanovitvijo in vodstvom »České Matice« in s svojimi deli v Muzeju českem.

Svět kralj. glav. mesta Prage, v katerem mestu je živel in deloval in katerega častni občan je bil, smatra v prvi vrsti za svojo dolžnost

in nalogo, da dostojno počasti spomin velikega Čeha; zato je sklenil počastiti stoletnico rojstnega dne Frančiška Palackega z veliko slavnostjo, dostojno njega spominu in narodu, s slavnostjo, na kateri se položi temeljni kamen spomeniku in katera bo hranila trajen spomin prihodnjim vekom.

V ta namen je pozval mestni svet skupno z mesti v okolici podpisani slavnostni odbor, da naj izvrši to svojo nalogo kolikor mogoče častno in slovesno.

Slavnosti se bodo vršile 18., 19. in 20. rožnika t. l. v Pragi.

Vabimo na ta dostojni izraz hvaležnosti češkega naroda napram njegovemu velikemu probuditelju vse drage brate po širnih krajih slovanskih, da bi prišli in z nami proslavili spomin velikega Čeha in Slovana in s tem tudi spomin prebujenja češkega naroda in ideje slovanske.

Z odkritosrečno in iskreno udanostjo širimo Vam naproti svoje roke in Vas vabimo k gostoljubnemu ognjišču, v kraljevsko, zlato, slovansko naso Prago, in Vam kličemo nasproti presrečni: Na zdar!

Dano v Pragi dne 10. sušea l. 1898.

Odbor za proslavo stoletnice rojstnega dne Frančiška Palackega v Pragi.

Politični pregled.

Razprava o ekspozéju ministra za vnanje stvari. Vsa nemška gospóda, naj že zastopajo liberalce ali nacionalce, so jezdili poznanege šepavega konja v ozkem krogu za sedanje razmere naravnost absurde ideje nemškega pritiska na nemške narode. Ko je namreč v četrtek gospod minister za vnanje stvari dovršil svoj ekspozé, oglašali so se gospodje člani proračunskega odseka avstrijske delegacije jeden za drugim, da povedó vsaki svojo. Ne, nemški gospodje prav za prav niso pripovedovali vsaki svojo, ampak vsi jedno in isto. Misli so se jim vrtele tako-le v kolarju. Mi Nemei hočemo zvezo z Nemčijo; notranja politika v Avstriji mora biti v soglasju z vnanjo politiko; ako je torej vnanja politika nemška, mora biti nemška tudi notranja politika; iz dejstva pa, da le mi Nemei zahtevamo take nemške notranje politike in jo odklanjajo druge narodnosti, izhaja neizprosno logiko, da so le Nemei predestinovani za gospodarstvo v Avstriji!

Tu se vidi, da si gospodje Hohenburger, Stürgk, Pergelt (in kakor se nadalje zovejo ta gospóda) ne mučijo preveč se svojimi dokazi, ampak sklepajo obroč svojega dokazovanja jako komodno: na jednom koncu začenjajo s trditvijo, da v Avstriji mora biti tako, kakor oni hočejo, ker — skromni kakor vsikdar — identifikujejo sami sebe z državo in svojo strankarsko korist z državno koristjo; potem trdé v sredi, da Nenemei nočejo tega, kar hoté Nemei baje na korist države, ter prihajajo po teh dveh trditvah na nasprotnem koncu kar igraje do zaključka, da mora biti tako, kakor oni hočejo. In ko so potem o prasketanju nekoliko blestečih raket o nemški kulturi in superijornosti srečno staknili skupaj oba konca, pa je ustvarjen obroč nemškega »dokazovanja« o neizogibni potrebi nemškega nadvladja v Avstriji!!

Kaj briga njih to, da to, kar zahtevajo oni, mora izzvati obupen odpor med večino prebivalstva države, ki bi pretresal državo notri v njenih temeljih! Kaj briga njih to, da za njih zahtevo ga ni — razun njih volje in samovolje — ni jednega argumenta ni v pravici, ni v zakonih, ni v duhu, ni v sestavi te države, najmanje pa v skrbi za razvoj njenih gospodarskih koristi tam, kamor jedino moremo še širiti polje naši trgovini in industriji!!

Tako so pestili nemški gospodje tudi gospoda grofa Goluchovskega, in delegat dr. Pergelt se je povsnel do zahteve, ki je drzna, nečuvna; zahteval je namreč od ministra za vnanje stvari, naj porabi svoj uradni vpliv v to, da se ustanovi soglasje med vnanjo in notranjo politiko, kar moramo umeti le tako in nič drugače, nego da naj oni gospod minister, ki zahteva ogromnih žrtev v denarju in krvi od državljanov vseh narodnosti, pripomore do tega, da bodo nemško-liberalna in nacionalna gospóda mogli tlačiti avstrijske narode!!

Dalje v prilogi.

To je že skrajna predrznost! Na to nečuvano insinuiranje je odgovoril grof Goluhowski povsem pravilno, da nima nikake pravice utikati se v notranjo politiko. On ne more storiti drugega, nego želeči, da bode kraj čim prej žalostnim notranjem odnosom v Avstriji ter da se poravnajo nasprotstva.

Nemški gospódi sta odgovarjala tudi Čeh dr. Kramář in češki velikaš princ Lobkovic. Prvi je rekel, da trozveze ni smeti motriti se stališča narodnih interesov nemških. Ta zveza bodi jamstvo miru, radi česar treba najtopleje pozdravljati tudi soglasje z Rusijo. Princ Lobkovic je rekel, da je se stališča trozveze želeči najprej, da Avstrija bodi močna! Nemčija ni sklenila zveze z Avstrijo zato, ker živi tu mnogo Nemcev, ampak trozveza bodi činitelj miru! Dokler bode trozveza spolnovala ta namen, pritrjeval jej bode sleherni avstrijski patrijot.

Na vprašanje delegata Dzieduszyckiego, da-li misli g. minister kaj storiti v varstvo onih avstrijskih podanikov poljske narodnosti, ki iščejo zaslužka v Prusiji in ki se izganjajo od tam le radi njih narodnosti — je odgovoril minister, da ima vsaka država pravico do izganjanja tujih podanikov, da on nima pravice utikati se v stvari druge države, ter da ne more storiti drugega, nego priporočati v posamičnih slučajih.

Dobro, temu odgovoru ni da bi človek prigovarjal. To je že pravilo, ki se ume samo ob sebi v medsebojnem razmerju držav: da se jedna drugi ne smejo utikati v notranje stvari. Toda tu ima za nas stvar malo kljukico. To namreč, da se Nemčija ne preneha in mnogokrat ostentativno in na žaljiv način utika v naše avstrijske razmere. Vidimo, kako očitno plete splošni nemški šulverin svoje mreže po avstrijskih kronovinah; vidimo, kako nemško časopisje prav po načinu starih šomastrov govori o naših izključno avstrijskih stvareh; videli smo lani, kako se je z nemških tal sem preko širila divja agitacija radi jezikovnih naredeb; videli smo, kako je Nemčija gostoljubno odpirala svojo hišo veleizdajalskim življem, da so iz varnega zavetja sramotili svojo lastno državo — iz kratka: videli smo in vidimo sleherni dan, kako se na nemških tleh priliva avstrijski iredenti! Kaj bi bilo torej, ako bi se tudi Avstrija poslužila tiste pravice, katera pristoji vsaki državi in bi pokazala pot preko meje nebroj agitatorjem, ki so prišli od onkraj meje in sede zlasti po uredništvih nemških listov po Češkem, da širijo med nemškim ljudstvom Avstrije strup prusjanskega mišljenja ter podpihovanjem nemškega šovinizma netijo nesrečni narodnostni prepir v Avstriji?! Ne bi bilo slabo, ako bi bil kateri gospodov delegatov v tem zmislu interpeloval g. ministra in zahteval od istega, da opozori na dejstvo, da tudi za Nemčijo velja pravilo: Ne vtikaj se v notranje stvari drugih držav!

Iz razprave o ekspoziciji bi bilo še zabeležiti:

Malorus Barwinski je obžaloval, da se je naknadni kredit 30 milijonov predložil delegacijam že kakor dovršeni čin. Govoré o samomorih med vojaki, je zahteval, naj se intenzivneje goji verski čut. Zahteval je, naj se odpravi drugo leto, ki je morajo služiti za kazen oni enoletni prostovoljci, ki niso napravili častniškega izpita; ter izrekel željo, naj se o dobavah za vojno bolj ozira na industrijo in malo obrt. Grof Zedwitz je priporočal združeno organizacijo kmetovalcev za dobavljanje gospodarskih pridelkov v naturi za vojno ter je želel, da bi vojaki dobivali večerjo in reluto.

Posl. Hohenburger se je pritoževal, da so vojaške oblasti pretrdo postopale z onimi pripadniki vojne, ki so se udeležili zadnjih izgredov v Graden, češ, da so bile s tem vznemirjene mnoge družine. Govornik je zahteval celó zadoščenja, ker nekateri teh kadetov niso bili povišani o novem letu.

Na vse te prošnje, priporočila in tožbe je odgovarjal vojni minister obsežno. Obljuboval je na vse strani — kakor je to že navada —, da se bodo upoštevale vse te želje, le na željo, glede 2. leta enoletnih dobrovoljcev je rekel, da ne more obljubiti ničesar, in pa g. Hohenburgerju je povedal, da mu je grozno žal, da o graških dogodkih ne more moliti drugače, nego tako, kakor zahteva njegova stanovska dolžnost.

Na to je odsek vsprejel v podrobni debati vso potrebnost za vojno. — Prih. seja v torek.

Pogodba z Ogersko. Od Ogersko-službene strani sodijo, da vzlie homatijam v Avstriji, kjer so dogodki uprav nepreračunljivi, se vendar da računati precejšnjo gotovostjo, da se pogodbene predloge v sedanji obliki ne dajo izvesti parlamentarnim putem. Istotako gotovo pa da je, da ogerska vlada in ogerski parlament ne privolita v premebo predlog na škodo Ogerski. Tudi gledé kvote da ni misliti na sporazumljenje. Raje da hoče ogerska vlada predložiti zakonodaji potrebne predloge za samostojno uravnavo gospodarskih stvari.

Dobro srečo! Naj le poskusijo, kako jim pojde samostojnim gospodarstvom!! Mi se vsaj oddahnemo nekoliko.

Nekorektno imenuje zagrebški »Obor« postopanje predsednika delegacije Ogerske, Szella, ki je v svojem nagovoru do cesarja govoril le o madjarski narodnosti. Ta nekorektnost da je dvostroka. Ogerska ni madjarska, na Ogerskem ne žive sami Madjari. Ali na žalost: v delegaciji je zastopana jedino le madjarska narodnost. Toda predsednik delegacije ni pooblaščen v to, da jednostavno briše Rumune, Slovake, Srbe in Sase. Nekorektnost je tem večja, ako se pomisli, da je Hrvatska zastopana v ogerski delegaciji ter da je Szell govoril o madjarskem narodu v isti čas, ko je govoril tudi v imenu hrvatskih delegatov, ki so bili tudi navzoči. Ali bode reagiral kdo proti temu v delegaciji? »Obzor« odgovarja na to: bi morali, ker bi bila to njihova dolžnost — ali ne bodo!

Seveda ne: gospodje od takozvane »narodne« stranke imajo drugih skrbi, nego misliti na svoj narod!

Domače vesti.

Častitim našim gg. naročnikom!
Vsem onim, ki niso doposlali naročnine, ustavimo list dne 16. t. m.

UPRAVA „EDINOSTI“.

Imenovanje. Sodni avskultant gosp. Alojzij Mašera je imenovan sodnim adjunktom za okrožje višega sodišča tržaškega. Čestitamo.

Občni zbor moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda se bode vršil v soboto dne 21. t. m. ob 8^{1/2} uri zvečer v prostorih »Slovanške čitalnice«. Dnevni red: a) Pozdrav predsednika; b) Poročilo tajnika; c) Poročilo blagajnika; d) Eventualni predlogi; e) Volitev novega odbora.

„Zarja“, pevska družba v Rojanu bode imele jutri ob 3. uri pop. občni zbor. Po zborovanju bode svobodna zabava s petjem in tamburanjem v prostorih gostilne g. J. Katalana. Na to zabavo je uljudno vabljeno vse občinstvo.

I. Vojaško veteransko društvo za Trst in okolice. Jutri 15. t. m. bode ob 3. uri uri pop. v dvorani društva »Società Triestina Austria« XVII redni občni zbor. Ob 8. uri zjutraj bode maša v cerkvi sv. Antona novega. Na to svečanost vabi uljudno podpisani predsednik gospode častne ude, prijatelje veteranov, podpiratelje društva in vse ude, in prosi, da se snidejo v ta namen ob 7. uri zjutraj v dvorišču velike vojašnice, od koder se bo korakalo do cerkve.

Dnevni red občnega zbora: 1. Poročilo predsednikovega namestnika za 1897. leto. 2. Poročilo blagajnika. 3. Poročilo pregledovalnega odseka. 4. Govor in potrdilo obračunstva. 5. Predlogi udov, vloženi po § 35 društvenih pravil. 6. Volitev predsedništva.

Velikodušen dar. — Velečastiti gospod Fran Kalister, veleposestnik v Trstu, poslal je društvu »Šolski dom« v Gorici tisoč goldinarjev ter s tem pristopil kakor pokrovitelj temu društvu. Odbor imenovanega društva spolnuje prijetno dolžnost, ako se tudi tem potom najtopleje in najsrečneje zahvaljuje imenovanemu gospodu na velikodušnem daru, kateri je izvolil nakloniti našemu društvu, in to tem bolj, ker je s tem plemenitim činom naklonil našemu svetemu podjetju ne le lepo denarno, ampak tudi veliko moralno podporo, kajti naše ljudstvo se bode odslej še bolj navduševalo za naše podjetje, ko se uveri, da so tudi izven naše ožje domovine plemenita srca, ki se zanimajo za isto in je podpirajo tako velikodušno. A tudi odboru samemu je ta korak visokodušnega gospoda darovatelja in pokrovitelja »Šolskega doma« v veliko

zadoščenje, ker mu je znak velikega zaupanja in svedok, da je ukrenil pravo.

Odbor društva »Šolski dom« v Gorici.

V obrambo in naznanilo. Bodi torej ponatisneno:

»Laharnarjeva »Gorska cvetlica« je bila prva točka. Koj po prvih par taktih smo se prepričali, da so si pevec gotovi svoje stvari. Vsa ta skladba se je pela precejšno, lepo in primerno besedilu pesmi. Opazili smo tudi, da imajo pevec v svoji moči pianissimo in forte, kakor treba neizogibno. Kajti brez potrebnega niansiranja nikdar ne občutimo onega, kar je hotel izraziti skladatelj«.

»Ni čuda, da je po zvršetku pesmi sledilo burno odobravanje in sicer toliko, da se je morala skladba ponoviti. O ponavljanju je bil vspeh še boljši«.

»Bendlinovi »Križaci na morju«. Pred koncertom je bila sodba soglasna: »Kolaši« se upajo preveč! Ali ko so toli dobro proizveli prvo točko, misliti smo jeli: No, morda pojdejo tudi »Križaci«! In šlo je **izborno**, nad vse pričakovanje. Tako težke skladbe ni pelo še nebeno naših pevskih društev v mestu in okolici. Na tem zboru smo se morali uprav **diviti preciznosti**, ki so jo dosegli še — tega ne smemo pozabiti — mladi pevec »Kola«. Razven malo premočnega alta in male negotovosti in nepreciznosti basistov — o katerih moramo priznati sicer, da so dobri — v viših notah, se je pela vsa skladba lepo ubrano. Spremljevanje je bilo primerno, pianissimi najboljši, tako, da je bilo čuti tu pa tam glas: To petje nas spominja nekako na Slavjanskega«.

»Da se je morala ta pesem ponoviti na toliko odobravanje in zahtevanje, je umevno ob sebi. Tudi je opravičena želja, ki smo jo slišali z nekaterih strani, da bi skoro zopet imeli priliko čuti to skladbo. O zvršetku te pesmi je bil poklonjen gosp. pevovodju Vogriču lovor-venec, v priznanje za trud, ki ga je imel in za taki vspeh«.

»Tretja točka »Njega ni« se je pela sicer dobro in solisti so rešili dovolj častno svoje naloge. O tej skladbi govorimo natančneje niže doli«.

»Savica«, moški zbor, se je pela le primerno dobro. Takt je bil prepočasen; drugi tenor in prvi bas pa sta bila mnogo pretihla v primeri z drugimi glasovi«.

»Valček po motivih iz opere »Jamska Ivanka« se nam ni zdel posebno srečen. Gosp. Kragelj se je pokazal tudi v tej skladbi kos svoji nalogi. Dolgi odstavek je izpel z lahkoto in gotovostjo kakor izurjen pevec«.

Te besede smo bili napisali o proizvodbi **pevskega** dela na programu zadnjega koncerta društva »Kolo«. Zaključili pa smo svoje poročilo, navedši, kar je bilo graje vrednega, nastopnimi besedami: »... in ne zmanjšujejo (hibe namreč) nimalo **časti**, ki si jo je steklo pevska družba »Kolo«, kateremu čestitamo še enkrat z željo, da bi je doseženi **vspeh** vspodbujal k trajnemu in neumornemu napredovanju«.

Oena je jednostavno — laskava, kakoršne bi se moralo le veseliti vsako društvo, in treba le skrajno zle volje ali pa onega duha do klubovanja, ki je poseben gost v nas Slovenceh, ako hoče videti kdo v našem poročilu — **sovražstvo** do društva »Kolo«. Vsa graja, kolikor jo je napisal naš poročevalec, je veljala le skladatelju Vogriču — kapelniku Vogriču pa smo izrekli svojo brezpogojno priznanje in pohvalo — in pa diletantom-igralcem.

Kar se dostaje g. Vogriča, imamo njegov zagovor že v miznici in ga priobčimo lojalno. Več se ne more zahtevati od nas.

Kar pa se dostaje diletantov, predstavil se je jeden njih, ki se je že mnogo in mnogo sukal na »deskah«, ter je izjavil odkrito in smeje se: Hudo ste nas, ali bilo je — **zasluženo**!!

Kje je torej tu razžaljenje, kje sovražstvo do **pevskega** društva »Kolo«? O tem naj premisljajo vsi oni, ki niso — zle volje!

Sicer pa naj vzamejo na znanje vsa naša društva in na vseh straneh: minoli, definitivno so minoli tisti časi, ko se je hvalilo — vse, ko smo bili še — kako bi rekli — narod-samosrajčnik. Bosopetemu samosrajčniku se ne treba sramovati, ako tudi kaže kako golino; ali, ako dela tako odrasel človek, se ljudje škandalizujejo nad njim!

In mi nismo več narod-samosrajčnik! Mi smo že dorasli dovolj na vse strani, da moremo

in moramo prenašati kritiko, tudi če je ostra. To je tako nujno potrebno, da te potrebe ne odpravijo se sveta vsi tisti, došli nam ljubozni »perenti«, katere smo izročili stoškim mirom zvestemu prijatelju, ki nam stoji nepremično na strani in ki je pripravljen sleherni hip, da pravim krščanskim usmiljenjem jemlje nase del »ljubeznjivosti«, ki nam prihajajo menda v plačilo za napore naše: uredniškemu košu.

Velika kazenska pravda v Ljubljani. Pred deželnim sodiščem v Ljubljani se je pričela večeraj razprava radi dogodkov, ki so se vršili dne 20. februarja v Ljubljani in ki so bili smatrani kakor odpor proti izzivajočemu nastopanju nemških buršev v slovenskem glavnem mestu.

Obtožencev je 18. Zagovarjajo jih dr. Krisper, dr. Papež, dr. Pirc, notar Plantan, dr. Šusteršič, dr. Tavčar in dr. Tekavčič. Obljubljeno nam je podrobno poročilo o tej zanimivi — pravdi.

Na adresi krščanskosocijalne zveze v Trstu bodi povedano, da se že načelno ne oziramo na dopise, došli nam v neslovenskem jeziku od ljudij ali društev, ki reflektirajo na našo pomoč. Če je dobra naša pomoč, mora biti dober tudi naš jezik.

Ciril-Metodovo kavo imajo razun že zadnjič imenovanih gospodov: Ivan Prelog, Josip Kocijančič, Josip Štritof, Matija Kolman, Matija Milonig, Josip Kosak, Anton Godnič in Josip Rožanc še sledeči trgovci na drobno v razprodajo: gg. Jos. Kranje, Vekoslav Pečenko, Andrej Urdih, M. Novak v Trstu in g. Anton Sanein (Drejač) v Škedenju.

Ker je to blago (v jako ličnih zabojčkah z narodnimi barvami) najboljši izdelek te vrste in tudi cene niso nič više od ptujega blaga, se je nadejati, da bodo slovenske gospodinjice od sedaj naprej kupovale le »slovensko cikorijo« in to temveč, ker pride skoro ves čisti dobiček tega podjetja v korist naše prepotrebne družbe sv. Cirila in Metoda.

One trgovce, ki si niso še nič naročili, opozarjamo, da glavno zalogo kave družbe sv. Cirila in Metoda in razprodajo na debelo za Primorsko, Trst, Istro in Dalmacijo ima tukajšnja trgovka J. Pipan & C. v Via Valdirivo št. 18.

So že tukaj! — 24-letni klesar Henrik Boncina je pobegnil iz Milana radi revolucije, ki je nastala tam vsled pomanjkanja kruha. Predvečeraj je priromal do Trsta, a ker ni imel nobenega sredstva, da se preživi, se je podal večeraj v samostan kapucincev, da bi dobil kaj jesti. Mej tem pa so dobili redarji njega in so ga odveli v zapor. Za tega se ve; koliko je pa onih, ki so ravno radi tega že pribežali in še pribeže v toli sovraženo Avstrijo, — tega se ne ve. Altrochè »Viva Italia!«

Riunione Adriatica di Sicurtà. Občeni zbor. Lep uspeh in solidnost tega instituta, ki zavzema jedno prvih mest mej tukajšnjimi zavarovalnicami, sta se zopet potrdila iz bilance minolega leta. Iz poročila je tudi razvidno, da je društvo v pravih rokah.

V oddelku zavarovanje na življenje znaša produkt iz leta 1897. gl. 14.100.934. Zavarovanja so znašala 31. decembra gl. 90.370.338 na kapitalu in gl. 223.260 na dohodku. Čisti dobiček znaša, po odbitku dela, pripadajočega zavarovaneem, gl. 261.067.80.

V oddelku »požari« je bilo kasiranih na premijah gl. 7.044.700, torej za gl. 214.423 več nego prejšnje leto. Glede reserve premij treba opaziti, da je bila kalkulirana na 55% a to leto se je povzdignila na 69% ter znaša čisti dobiček gold. 2.244.662.

V oddelku »transport« je bilo kasiranih na premijah gold. 465.024.74. Rezerva znaša godl. 87.831.89.

Ker so se uveli večji davki, je odločilo letos vodstvo za rezervo gold. 40.000.

Glavna bilanca izkazuje, po odbitku nagrad, čistega dobička gl. 305.600. Akeijonarjem se razdeli letos dividenda po petinsedemdeset goldinarjev na akeijo.

Koncem leta 1897 so znašale rezerve čez gl. 27.200.000, ker so se povišale v tem letu za gl. 2.199.119.

Hranilno in podporno društvo uradnikov zavarovalnice ima tudi že nad pol milijona goldinarjev.

Občni zbor se je zaključil z volitvijo gosp. viteza Josipa Parisi ravnateljem, g. grofa Emilija

Alberti di Poja revizorjem in gosp. viteza Josipa Goldschmied namestnikom revizorja.

Neusmiljen kočijaž. — V svobodni luki je pretepal večeraj 46-letni kočijaž Ivan G. svoja konja brez vsega usmiljenja. Bil je pijan. Navzoči so ga opominjali, naj ne ravna tako, ali ni koristilo. Prišel je mimo redar. Ker kočijaž ni odnehal tudi na redarjeve besede, ga je le-ta povabil seboj na policijo. Temu se je uprl sin kočijaža, 19-letni Anton G. V tem je prišel še drugi redar. Potem sta bila odvedena oče in sin na policijo in od tu je bil sin odveden v zapor.

Kruh zopet — podražal. Tukajšnje pekarnice so sklenile, da se bodo štruce, ki so bile do sedaj po 20 nvč. kilo, prodajale od ponedeljka naprej za 2 nvč. dražje za vsaki kilog. Tudi druge vrsti kruha, sosebno fine, ki so manjše že teden dnij, se podražje razmerno.

Nesreče. 19-letnega mornarja J. Gjureviča na parniku »Are. Carlotta« so zgrabile sinoči po 11. uri verige in ga zavihtele tako nesrečno, da so mu prizadele jako hudih ran na levi roki, desni nogi in tudi na drugih mestih života. Prihital je tje kaj zdravnik z zdravniške postaje, ki je naročil, da naj se mladenič koj sprovede v bolnišnico.

46-letna Marija Cokan, bivajoča v ulici Ferriera št. 23, se je večeraj hudo oparila, ko je hotela odmakniti lonec vrele vode. Prišel je k njej zdravnik z zdravniške postaje.

46-letnemu Antonu Brandolinu je prišlo sinoči okoli 6. ure tako slabo v ulici Maleanton, da se je zgrudil na tla. Opazovalec Treves mu je prihital na pomoč.

Včeraj popoldne se je zdrsnilo na barki 14 letnemu mornarju M. Camburis in je padel isti precej globoko. Poškodovan se je na več mestih života. Poklican je bil zdravnik z zdravniške postaje.

Dva poskusa samomora. Včeraj zjutraj se je vrgel 53 letni kmet Peter Križman skozi okno drugega nadstropja v bolnišnici. Padel je ravno na tlak ter se je poškodoval močno. Vendar je nade, da okreva. Križman je v bolnišnici še-le 5 dni ter bolega na sapniku.

Včeraj zjutraj ob 3. uri se je vrgel v morski kanal pred cerkvijo sv. Antona 37-letni Peter F., bivajoči v ulici Pondares št. 4. Ko je bil že v vodi, se je domislil, da bi bilo vendar škoda umreti; tudi mrzla voda mu ni prijala menda. Ko je izlezl iz kanala, spremil ga je redar na zdravniško postajo vsega mokrega in trepetajočega od mraza. Tu mu je nasvetoval zdravnik, naj ide lepo v bolnišnico, kar je storil tudi.

Zblaznela. Na mladi še le 23letni gospej Evgeniji C. iz Villa Vicentina je bilo opazati znamenj blaznosti. Njeni domačini so jo izročili neki družini, bivajoči v ulici Commerciale št. 20. Včeraj jo je bolezen napala zopet. Poklicani opazovalec Treves jo je sprovedl v bolnišnico.

Iz-pred sodišča. — 31-letni urar Mihajl Lavrenčič je bil zatožen, da je zastavil 27 ur, katere je dobil v popravo. Včeraj je to priznal pred sodiščem ter je rekel, da je to storil iz potrebe, ko je bil bolan. Hudega namena ni imel, ker bi bil drugače ure prodal; tako pa jih je samo zastavil z nado, da jih reši. Karolina Pagani, katera živi pri njem, da ni vedela o tem skoro nič. Ona pa je izpovedala, da je vedela o vsem tem ter je pristavila še, da je on govoril tako le zato, da njo reši obsodbe. Vrednost zastavljenih ur znaša nad 50 gld. — Lavrenčič je bil obsojen na 10 mesecev, ona pa 14 dni zapora.

Loterijske številke izžrebane dne 14. t. m.:
Gradec 13, 36, 7, 84, 78.
Dunaj 3, 23, 65, 70, 4.

Koledar:

Danes v soboto 14. maja: Bonifacij muč. Pahonij, opat.
Jutri v nedeljo 15. maja: 5. povelikon, Zofija muč.
Solčni: Izhod ob 4. uri 8 min. Izhod ob 1. uri 33 min.
Zahod „ 7. „ 46 „ Zahod „ 1. „ 10 „
Ta je 20. teden. Danes je 133. dan tega leta, imamo torej še 232 dni.

Zadnje vesti.

Keywest 13. Ob močnem uporju Špancev na Cabanas je izkreal ameriški prevoznik parnik »Gussie«, (katetemu sti pomagali tudi dve ameriški topnjači), dve kompaniji ameriških vojakov. Tudi ustaši so pomagali na izkreanju. Španci

so se umaknili po daljšem krvavem boju, v katerem sti posegli tudi topnjači. Zgube Špancev niso znane. Od Amerikanov je ranjen — 1 mož.

Madrid 14. Brzjavka, došla iz Martinique, javlja, da je priplula v luko Port-de-France samo jedna ladja, namenjena za lovenje torpedov in ne cela eskadra, kakor se je mislilo najprvo.

Neko poročilo iz Portorika pravi: O bombardovanju San-Juana je bilo usmrtenih na španski strani 1 častnik, 3 vojaki in 1 civilist, ranjenih pa je bilo 13 vojakov in 30 civilistov.

Atene 13. Uradni list objavlja izjavo o nevtralnosti Grške v špansko-ameriški vojni.

Washington 14. Oddelek za državne stvari dementuje formalno vest, da bi bil francoski parnik »Lafayette« izkreal v Havani topništva in vojne municije.

Washington 14. Reuterjeva pisarna javlja: Ukaz za odhod dobrovoljcev po morju v Tampu se je preklical, ker se je bati napada od strani španskega brodovja.

London 14. V Washingtonu je provzročila veliko senzacijo vest, da je špansko brodovje pri Martinique, to tembolj, ker je admiral Sampson pričakoval špansko brodovje na severu. **Prihod španskega brodovja je provzročil pravo revolucijo v vseh pripravah Zjedinenih držav.** Ameriška ekspedicijska na Kubo se je zaustavila takoj.

London 13. Stanje Gladstone-ju se je poslabšalo, da se pričakuje katastrofa vsaki hip.

Trgovinske vesti.

Budimpešta. Pšenica za maj-juni 14'63 - 14'65. Pšenica za september 10'03 do 10'05. Oves za spomlad —'—'. Rž za september 8'14 do 8'17. Koruza za maj-juni 1898. 6'— do 6'02.

Pšenica: ponudbe in povpraševanja slabo — Prodaja — meterskih stotov. Vreme: dež.

Havre. Kava Santos good, average za maj 36'50 za september 37'— frankov za 50 klg.

Hamburg. Santos good average za mesec maj 30'— za juli 30'— za september 30'50 za december 31'25.

Dunajska borza 14. maja 1898.

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	101'05	102'—
„ v srebru	101'50	101'80
Avstrijska renta v zlatu	121'05	121'25
„ v kronah	101'80	101'90
Kreditne akeije	356'—	357'75
London 10 Lsr	120'85	120'80
Napoleoni	9'56	9'56
20 mark	11'78	11'77
100 ital. lir	44'25	44'30

Kašelj, hripavost in prsni katar

ublažuje in zdravi

„planinski zeliščni sok“

iz „Deželne lekarne pri Mariji Pomagaj“ M. Leusteka v Ljubljani.

Cena 1 steklenice 50 novč. Razpošilja se z obratno pošto najmanj 2 steklenici. II

Velika zaloga

solidnega pohištva in tapecarij

od

Viljelma Dalla Torre v Trstu

Trg S. Giovanni hiš. šte. 5 (hiša Diana).

Absolutno konkurenčne cene.

Moje pohištvo donese srečo.

Viljelmov čaj

od Frana Wilhelm-a lekarnarja v Pünfkirchen

(Spodnje Avstrijsko)

dobliva se v vseh lekarnah. Paket stane 1 gld.

ZALOGA POHIŠTVA

trvdke

Alessandro Levi Minzi v Trstu.

Via Riborgo 21 in Piazza vecchia 2.

Zaloga pohištva in tapetarij vseh slogov lastnega izdelka. Bogato skladišče ogledal, vsakovrstnih slik, zimnic in pogrinjal. Na zahtevanje ilustrovan cenik zastonj in franko. Naročeno blago se stavlja na parnik, ali na železniško postajo, ne da bi za to računil stroške.

IVAN ZADNIK - TRST

Corso štv. 8.

Slavnemu občinstvu v mestu, okolici in na deželi javljam, da sem odprl

➡ svojo lastno prodajalnico ➡ manufakturnega blaga.

V novi zalogi se bode dobivalo najnovejše blago, kakor n. pr. veliki izbor ženskega in moškega perila iz najboljših tovarn, ovratniki in ovratnice najnoveje mode, srajce in nogavice za kolesarje in hribolazce.

Imam bogati izbor

➡ vezenja, čipk, ter vsakovrstnega blaga za šivilje, krojače in kitničarke, ➡
kakor tudi zalogo najnovejših modercev, rokavic in nogavic vsake velikosti.

Dalje lahko postrezam z raznovrstnim platnenim perilom, mušlinom in najboljšo bombaževino, kakor tudi z vsem ostalim, spadajočim v manufakturno trgovino.

Prodajam tudi dežnike, prte, ogrinjala, zagrinjala v najbogatejšem izboru, kakor tudi perkal in satin v najrazličnejših risanjih ter v zajamčenih barvah, in vse potrebščine za ročna ženska dela, za šole, tudi više naobražbe.

Lastna izdelovalnica možkih oblek najnovejših krojev.

➡ Delo solidno in točno. ➡

Zahvaljeva se svojim častitim odjemalcem za poprejšnjo podporo pri tvrdki AITE & ZADNIK, priporočam se tudi za bodoče, da me slav. občinstvo mnogobrojno obišče v moji lastni prodajalnici, Corso štv. 8.

Opiraje se na geslo »Svoji k svojim«, se nadejam vsestranske podpore od strani svojih sorojakov.

Za mnogobrojen obisk, za katerega se zahvaljujem že naprej, beležim udani

Cene jako nizke. Uzorci na zahtevo franko.

Ivan Zadnik.

Glavno zalogo in edino razprodajo na debelo

za vso Primorsko Trst, Istro, Hrvaško in Dalmacijo

kave družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani

ima tvrdka

J. Pipan & Comp. v Trstu

Via Valdirivo štv. 18.

Ta tvrdka, ustanovljena l. 1876., ima tudi veliko zalogo in prodaja le na debelo

kavo, riž, južno sadje, olje vseh vrst za jelo in za stroje, kakor tudi ribjo mast za strojarje.

„EDINOST“

Glasilo političnega društva „Edinost“
za Primorsko.

Izhaja v Trstu dvakrat na dan razen nedelj in praznikov.

Zjutranje izdanje izhaja ob 11. uri zjutraj, večerno pa ob 7. uri zvečer. O ponedeljkih in po praznikih izhaja prvo izdanje ob 1. uri popoldne. — Naročnina znaša: Obe izdanji gld. 21.—; samo večerno izdanje gld. 12.—, (poslednje zadostuje za naročnike popolnoma). Posamezne številke stanejo: Zjutranje izdanje 3 kr., večerno 4 kr.

V Trstu se razprodaja „Edinost“ po tobakarnah v teh-le ulicah in trgih:

Piazza Caserma št. 2. — Via Molin piccolo št. 8. — Via della Pesa št. 5. — Ponte della Fabra. — Via Rivo št. 30. — Campo Marzio. — Via delle Poste nuove št. 1. — Via Caserma št. 13. — Via Belvedere št. 21. — Via Ghega št. 2. — Volti di Chiozza št. 1. — Via Stadion št. 1. — Via Aquedotto. — Via Istituto št. 18. — Piazza Barriera. — Via S. Michele št. 7. — Via S. Lucia. — Piazza Giuseppina.

V okolici se prodaja:

Na Greti pri gosp. Pogorelen, v Škedenju pri gosp. Antonu Sanein (Drejač) in pri Sv. Ivanu pri gospej Ani vdovi Gašpersič. — Izven Trsta prodaja se „Edinost“ na železniški postaji v Nabrežini in v Gorici v tobakarni gosp. Josipa Schwarz v Solski ulici.

Slovinci! Naročajte, podpirajte in širite med rodoljubi to glasilo tržaških Slovencev, katerega program je v prvi vrsti ohranitev in razvitek milega nam slovenskega naroda na tržaškem ozemlju in bramba nam po zakonu zajamčenih pravic.

Rojaki, uvažujte naše geslo: „V edinosti je moč!“

„SLOVENKA“

Glasilo
slovenskega ženstva.

Izhaja v Trstu

kakor priloga „Edinosti“ vsako drugo soboto.

Naročnina znaša: Za nenaročnike „Edinosti“ za vse leto 3 gld., za naročnike „Edinosti“ pa 2 gld. — Rokopisi naj se pošiljajo uredništvu „Slovenke“, naročnina pa upravištvu „Edinosti“, ulica Molin piccolo.

Dolžnost in ponos vsake rodoljubne Slovenke bodi, da je naročena na ta edini leposlovni list našega ženstva ter da ga priporoča o vsaki priliki svojim prijateljicam in znankam. — Slovenke! Delajte na to, da se ta vaš list vspne do zaželjene višine, da se razširi tako, da nijedna hiša ne bode pogrešala tega lista. Vsak vspen „Slovenke“ bode jasn dokaz za vednost in napredovanja slovenskega ženstva.

AITE & ZADNIK

V TRSTU,
via Nuova, vogel via S. Lazzaro 8.

TRGOVINA TKANIN IN MODE.

Velika zaloga
moških in ženskih stof za vse letne sezone.
Velik izbor
plaht, zagrinjal ter vsakovrstnega perila.

Zaloga drobnarije za šivilje, krojače in
kitničarke. — Veliki izbor perkala in satina
v najnovejšem risanju.
Sprejemajo se naročila moških oblek in
perila po meri.

CENE NIZKE.

Za mnogobrojni obisk se priporočata udana
AITE & ZADNIK.

ZALOGA POHIŠTVA IN OGLEDAL

Rafaela Italia

TRST — Via Malcanton št. 1 — TRST

Zaloga pohištva za jedilnice, spalnice in spre-
jemnice, žimnice in peresnice, ogledal in železnih
blaga, po cenah, da se ni bati konkurence.

Zavod za uniformiranje in civilna krojačnica

Frana Jiras

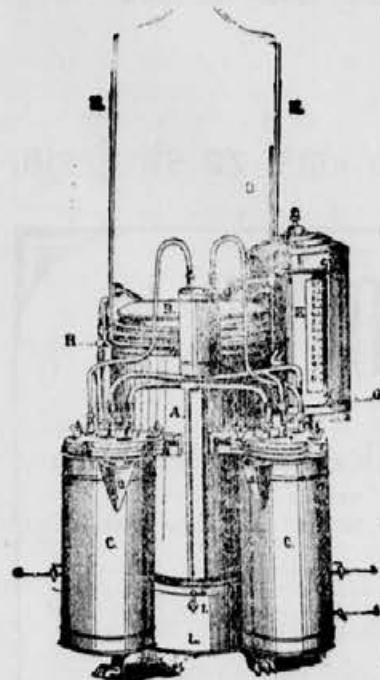
ulica Caserma 9 — v Trstu — ulica Caserma 9

Priporočila se
za napravo uniform in civilnih oblek.
Postrežba poštena.
Zaloga vseh vrst za uniforme po tovarniških cenah.

Prepričajte se,
da so moje potrebne priprave in
KOLESA
najbolje in pri vsem tem najceneje.
M. V. RUNDBAKIN NA DUNAJU
— II Gr. Pfarrgasse 25 —
Največja avstrijska razpošiljalna hiša posebnih koles.
Glavni katalog gratis in franco.

Na zahtevanje cenik in prospekt.
Prva tržaška tovarna
aparatorov za napravljjanje plina acetilen
tvrdke ROCCO & C. v ulici Sanità št. 9.

Autorizirani instala-
terji plina, vode in
plina acetilen.

Aparat na acetilen
od Josipa Rocca, pa-
tentiran v Avstro-
Ogerski je absolutno
najbolj praktičen in
gotov, lahko rabjenje
ne eksplodira, vspre-
jet od različnih za-
varovalnih društev.
Vsprejemajo se vsa-
kovrstne kompletne
naprave za hiše, re-
stavracije, gledališča
in mesta pod naj-
ugodnejšimi pogoji.

Velika zaloga
na voljo
apnenega kislica,
katerega kilogram
daje 300 litr. plina.

Velik izbor
svetilnic
in pripadkov
za razsvetljavo.

SPECIJALITETA CESTNIH SVETILNIC.

na 1 ali 2 plamena brez dovoda plina
(priprave za dvorce [vile] kijaške in mala mesteca).

Vsprejemajo se dela za instalacije in popraviljanje
dovodov.

Zaloga
v ulici Sanità št. 9.

Delavnica
v ulici S. Giorgio št. 1.

Svoji k svojim!

Slovenke! V ulici Stadion 20 je pekarija-prodajalnica, ka-
tera ima na prodaj vsako uro od 5. zjutraj do 10. zvečer
sveži kruh po navadni ceni. Razprodajalec, krčmarjem, go-
stničarjem in odjemalcem na debelo postreže se točno z
odbitkom. Blago se donaja tudi na dom! Drži vsakovrstne
moke za domače in fino pecivo, pastete, pristno-domače
maslo, kranjske klobase, ciper, marsala, malaga in tamarin-
dovec na drobno in debelo. Sprejema v peko, kar kdo želi!
Priporoča se osobito slovenskim materam za pogosto obisko-
vanje, udani
Jakob Perhavo, lastnik.

Pomada Phoenix.

Odlikovana na razstavi za zdraviljenje in
postrežbo bolnikov v Stuttgartu l. 1890.
priporočana od zdravnikov in s tisoč za-
hvalnih pism.

Jedino obstoječe, resno in neškod-
ljivo sredstvo, za doseg lepih lasi
pri damah in gospodinjah, odstranjuje
tako izpadanje las in prhljaj; ter
vzgaja pri jako mladih gospodinjah
močne brke.

Garantira se za vseh in neškodljivost.
Londak 80 nč., po pošti ali povzetju 90 nč.

K. Hoppe, Dunaj, I. Wipplingerstrasse 14

Odda se takoj v najem

ali tudi prodaja po jako ugodnih pogojih radi
smrti posestnika

hiša z vrtom,

gozdom in vso trgovinsko opravo v
dobrem stanu, nasproti farni cerkvi z veliko
okolico. Hiša je pripravna za vsako obrt. Več
pove Karol Kovač, Startrg pri Bakeku.

Cenike in priprave zastoj!

Iščem zastopnikov! — Čuvati se je ponarejanj!

Vse stroje za poljedelstvo in vinogradstvo.

CENE ZNOVA ZNIŽANE.

Stiskalnice za grozdje, diferencialna sestava. Ta sestava
stiskalnice ima največjo pritiskujočo moč izmed vseh drugih,
kakršnihkoli stiskalnice.

Stiskalnice za masline, hidravlične sti-
skalnice, brizgaljke proti peronospori Ver-
morelove sestave.

Te moje brizgaljke so znane kakor najboljše ter naj-
ceneje; avtomatične brizgaljke, tlačilnice s pripravo za tla-
čiti jagode, stiskalnice za seno, triere i. t. d. v najboljšem
proizvodu.

Ig. Heller, Dunaj

II, Praterstrasse.

Cukerin št. 20

3000 kosov na 1 klg.

v porcijskih kosih po 1 novčič.

Cukerin št. 9

2000 kosov na 1 klg.

v porcijskih kosih po 1½ novčiča.

Prodaja je dovoljena do 1. julija.

J. WEISS, Dunaj, VI. Eszterhazygasse 12.

Slovenska gostilna

„PRI PETELINU“

v Trstu

sprejme v svoje lepe prostore vsacega lačnega in utrujenega
gosta ter ga pogosti z jedjo in pijačo, da bo zadovoljen.

Gospodar gostilne

ANTON VODOPIVEC

je priskrbel svojim gostom hladnega, vedno svežega piva,
vina belega in črnega vipavskega in butiljke.

Prijazna gospodinja pa Vas postreže z tečnim zajuter-
kom, kosilom, večerjo, na željo gosta.

Da bolje ustrezem svojim cenj. gostom, posebno pa trud-
nemu popotniku, napravil sem tudi spalnice z mehkiimi,
in čednimi posteljami, katere oddajam svojim gostom na
željo v prenočišče. — Cena je zmerna.

Vse prav čedno, zdravo in ceno. — Popotnik, ko
prideš v Trst, ozri se na krasno tablo:

ulica Ghega št. 7. — „PRI PETELINU“ — ulica Ghega št. 7.